

Secretariat CA/AGA

Consiliul de Administrație,

Elaborat în data de

03.07.2020.

RAPORT ANUAL

PRIVIND ACTIVITATEA

COMPANIEI NAȚIONALE „LOTERIA ROMÂNĂ” –S.A.

Elaborat pe baza informațiilor puse la dispoziție de societate în conformitate cu prevederile art. 56 din O.U.G. nr.109/2011 *privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice*, aprobată prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare

ANUL 2019

CUPRINS:

1. INTRODUCERE

1.1 Cadrul legislativ de întocmire a raportului an 2019

1.2 Date generale privind compania

2. CONDUCEREA ȘI ADMINISTRAREA COMPANIEI

2.1 Date generale privind administrarea companiei

2.2 Conducerea operativă a companiei

3. ACTIVITATEA CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

3.1 Date generale privind Consiliul de Administrație –atribuții, responsabilități și competență

3.2 Activitatea Consiliului de Administrație

4. ANALIZA ACTIVITĂȚII ȘI A PERFORMANȚELOR ECONOMICO –FINANCIARE ALE COMPANIEI

4.1 Prezentarea companiei, obiect de activitate

4.2 Analiza indicatorilor economico-financiari

4.2.1 Analiza execuției bugetare 2019

4.3 Analiza economică a indicatorilor pe baza Situației elementelor de natura activelor datoriilor și capitalurilor proprii an 2019

4.4 Analiza generală a activității companiei

4.4.1 Controlul Intern

4.4.2 Inventarierea elementelor de natura activelor datoriilor și capitalurilor proprii

5. PREVEDERI FINALE

1. INTRODUCERE

1.1 Cadrul legislativ de întocmire a raportului

Prezentul raport a fost elaborat potrivit Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109 din 30.11.2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări ulterioare, prin care legiuitorul a statuat reguli de guvernanta corporativă pentru regiile autonome și societățile comerciale la care acționarul unic sau majoritar este statul român, reguli privind alegerea membrilor Consiliului de Administrație și a directoratului (directorul general și directorul economic), până la transparența în publicarea rezultatelor financiare și a hotărârilor Adunării Generale a Acționarilor. Astfel, în conformitate cu prevederile art.56 în OUG nr.109/2011 *privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, "Consiliul de Administrație sau, după caz, consiliul de supraveghere elaborează un raport anual privind activitatea întreprinderii publice, nu mai târziu de data de 31 mai a anului următor celui cu privire la care se raportează. Raportul se publică pe pagina de internet a instituției publice"*, coroborat cu prevederile O.U.G. nr. 48/2020 privind unele măsuri financiar-fiscale art. XIV " *Pentru depunerea situațiilor financiare anuale aferente exercițiului financiar 2019, respectiv a raportărilor contabile anuale încheiate la 31 decembrie 2019, termenele prevăzute la art. 36 alin.(1) și (3) și art.37 din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se prorogă până la data de 31 iulie 2020 inclusiv."*

1.2 Date generale privind Compania

Compania Națională "Loteria Română"-S.A., numită în continuare C.N.L.R.-S.A., este înființată în baza Ordonanței de Urgență nr.159/1999, aprobată prin Legea nr.288/2001, cu modificările și completările ulterioare, este persoană juridică cu capital integral de stat și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, având ca obiect activități de interes public național, respectiv organizarea și exploatarea jocurilor de noroc.

Sediul social se află în localitatea București str. Poenaru Bordea nr.20, sector 4.

În anul 2019, CNLR-S.A. a funcționat sub autoritatea Ministerului 'Finanțelor Publice, conform O.U.G. nr.1/2017 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative art.19 (1) *"Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de acționar unic al statului român la Compania Națională "Loteria Română"-S.A. se realizează de către Ministerul Finanțelor Publice."* până la data de 6 noiembrie 2019, data intrării în vigoare a prevederilor O.U.G. nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative potrivit căreia, așa cum este stipulat la art. 2. "alin.(1)[...] *Compania Națională "Loteria Română" - S.A. trece sub autoritatea Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri[...]* (2) *Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce decurg din calitatea de*

acționar unic al statului român la Compania Națională "Loteria Română" - S.A. se realizează de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri."

Modificările legislative apărute în anul 2019, conform O.G. nr. 22/2019 pentru modificarea O.U.G. nr.159/1999, precum și pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 100/2018 pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil fondurilor suverane de dezvoltare și investiții au creat cadrul ca acțiunile deținute de statul român la Compania Națională "Loteria Română" - S.A. să fie aportate la capitalul social al unor fonduri suverane de dezvoltare și investiții, încă de la momentul înființării acestora, pentru a putea susține activitatea fondurilor prin crearea posibilității de atragere de fonduri suplimentare în vederea atingerii obiectivelor de dezvoltare a economiei naționale. Astfel, potrivit acestor modificări **" Loteria Română este persoana juridică română, având forma juridică de societate pe acțiuni al cărei capital social este deținut integral de stat, direct sau prin intermediul unor fonduri suverane de dezvoltare și investiții, care se organizează și funcționează în conformitate cu statutul aprobat conform prevederilor Legii societăților nr 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.[...]**

Pâna la înființarea, în condițiile legii, a unor fonduri suverane de dezvoltare și investiții, calitatea de acționar a statului român la societățile ale căror pachete de acțiuni se aduc ca aport în natură de către statul român la capitalurile sociale ale fondurilor se exercită în continuare de către autoritățile publice tutelare care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, reprezintă statul ca acționar."

CNLR-SA desfășoară activitate de interes public în domeniul jocurilor de noroc și realizează cadrul organizat pentru satisfacerea cererii naturale de joc în rândul populației, având drept scop crearea fondurilor necesare finanțării obiectivelor de interes public național.

CNLR-SA deține drepturi exclusive de organizare și exploatare a jocurilor de noroc de tip loto, pe bază de licențe și autorizații plătite către bugetul consolidat al statului și are drept de organizare și exploatare și a celorlalte jocuri de noroc din piața concurențială pentru care are obligația achitării drepturilor de licențiere și autorizare.

În calitate de organizator de jocuri de noroc, activitatea principală este guvernată de legislația specifică respectiv, O.U.G. nr.77/2009 aprobată și modificată prin Legea nr.246/2010 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, cu modificările și completările ulterioare.

Ca structură organizatorică are în componență 2 sucursale zonale și 41 de Puncte de Lucru Județene cărora le sunt arondate rețele de agenții proprii în vederea desfășurării faptei de comerț specifice. Suplimentar, organizează și exploatează jocuri de noroc și prin contract de mandat, așa cum de altfel se practică în majoritatea cazurilor la societățile de profil din Comunitatea Europeană.

Activitățile conexe desfășurate de companie constau în principal din activitatea de tipărire de loz și a lte produse necesare satisfacerii cerințelor proprii, editarea și difuzarea revistei Loto-Prono, cu vechime de funcționare de peste 50 de ani, în paginile căreia se regăsesc informații curente și informații statistice despre jocurile de noroc organizate de companie, cât și informații de prezentare a serviciilor loteristice și a celor necesare jucătorilor pentru a-și consolida opțiunile de joc.

Capitalul social al C.N. "Loteria Română" -S.A. la 31 decembrie 2019 este în valoare de 42.611.725 lei, este vărsat în totalitate și există înregistrat în evidențele operative și contabile la aceeași valoare. Capitalul social constă într-un număr de 8.522.345 acțiuni nominative, fiecare cu o valoare nominală de 5 lei.

Capitalul social poate fi majorat sau redus pe baza hotărârii Adunării Generale a Acționarilor, în condițiile și cu respectarea procedurii prevăzute de lege.

Acțiunile companiei sunt deținute în totalitate și în mod exclusiv de Statul Român și sunt emise în formă dematerializată, prin înscriere în cont.

2. CONDUCEREA ȘI ADMINISTRAREA COMPANIEI

2.1 Date generale privind administrarea companiei

În anul 2019, până la data de 6 noiembrie, acționariatul a fost asigurat de Ministerul Finanțelor Publice în calitate de reprezentant al statului ca acționar unic al Companiei Naționale „Loteria Română” –S.A. și a exercitat drepturile și obligațiile rezultate din această calitate conform O.U.G. nr.1/2017 pentru stabilirea unor măsuri în domeniul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Începând cu data de 06 noiembrie 2019, data intrării în vigoare a prevederilor O.U.G. nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, acționariatul este asigurat de *Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri* în calitate de reprezentant al statului ca acționar unic al Companiei Naționale „Loteria Română” –S.A. și a exercitat drepturile și obligațiile rezultate din calitatea de acționar a acestuia.

Adunarea Generală a Acționarilor este organul de conducere a Loteriei Române, care decide asupra activității acesteia și asupra politicii economice. Reprezentanții statului în Adunarea Generală a Acționarilor sunt în număr de maxim doi și au fost numiți în anul 2019 până la data de 6 noiembrie 2019, prin ordin al Ministerului Finanțelor Publice, respectiv după data de 6 noiembrie 2019 prin ordin al Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri. Membrii Adunării Generale a Acționarilor își desfășoară activitatea în conformitate și în limitele *Statutului* Companiei, în forma rezultată în urma modificării aprobată de către Adunarea Generală a Acționarilor în ședința din 14.12.2017, ultima modificare a formei Statutului fiind aprobată în ședința din data de 23 ianuarie 2020, ale *Legii nr. 31/1990* privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare, ale *O.U.G. nr. 109/2011 privind ordonanța corporativă*.

Loteria Română este administrată în sistem unitar de Consiliul de Administrație compus din cinci membrii, desemnați potrivit prevederilor legale în vigoare, din care cel mult doi membrii pot fi desemnați din rândul funcționarilor publici sau ai altor categorii de personal din cadrul Ministerului Finanțelor Publice până la data de 6 noiembrie 2019, iar după această dată, din cadrul Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, ori din cadrul altor autorități sau instituții publice.

Președintele Consiliului de Administrație este ales de către Consiliul de Administrație din rândul membrilor săi, pe o durată ce nu poate depăși durata mandatului său și nu poate avea și calitatea de director general.

Consiliul de Administrație își desfășoară activitatea în baza unui Regulament de organizare și funcționare, aprobat de Adunarea Generală a Acționarilor în ședința din data de 06.11.2018. În cadrul Consiliului de Administrație își desfășoară activitatea: Comitetul de nominalizare și remunerare, Comitetul de audit și risc, Comitetul de IT și alte comitete consultative constituite potrivit deciziei or Consiliului de administrație.

Atribuțiile Consiliului de Administrație sunt definite și prezentate detaliat în art.15 din *Statutul CNLR - SA*, în forma rezultată în urma modificării aprobată de către Adunarea Generală a Acționarilor, în ședința din 14.12.2017, respectiv în ședința din data de 23 ianuarie 2020.

2.2 Conducerea executivă a companiei

Conducerea executivă a Companiei Naționale „Loteria Română”-S.A. este asigurată de Directorul General împreună cu directorul Direcției Economice.

Numirea Directorului general și a directorului Direcției Economice se face potrivit prevederilor legale în vigoare.

Directorul General și directorul Direcției Economice au statutul de directori prevăzut în art.143 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată cu modificările ulterioare.

În exercițiul financiar 2019, conducerea executivă a fost asigurată astfel: dnul Ovidiu-Iulian Portariuc a deținut funcția de director general, perioada mandatului 01.01.2019-10.04.2019, dnul Alexandru-Mircea Croitoru a deținut funcția de director general perioada mandatului 11.04.2019-31.12.2019, iar dnul Dănuț Sporea a deținut funcția de director economic, perioada mandatului 01.01.2019-31.12.2019.

Directorul general reprezintă Loteria Română în relațiile cu terții și este reprezentantul acesteia în organizațiile europene și internaționale cu profil de activitate similar cu cel al Loteriei Române.

În caz de indisponibilitate temporară a directorului general, atribuțiile acestuia sunt preluate de directorul Direcției Economice, iar în caz de imposibilitate de preluare din partea acestuia, de o altă persoană desemnată în acest scop de către Consiliul de Administrație care îi stabilește durata și limitele mandatului acordat.

3. ACTIVITATEA CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

3.1 Date generale privind Consiliul de Administrație –atribuții, responsabilități și competență

Consiliul de Administrație este însărcinat cu îndeplinirea tuturor actelor necesare și utile pentru realizarea obiectului de activitate al societății, cu excepția celor rezervate de lege pentru Adunarea Generală a Acționarilor.

Consiliul de Administrație are următoarele competențe de bază:

- asigură gestionarea și coordonarea activității Loteriei Române;
- stabilește direcțiile principale de activitate și de dezvoltare ale societății, prin asigurarea existenței resurselor financiare și umane necesare pentru atingerea obiectivelor strategice și supravegherea conducerii executive a societății;
- aprobă organigrama Loteriei Române;

- selectează, numește și revocă directorii Loteriei Române, respectiv directorul general și directorul direcției economice, selectați potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări prin Legea 111/2016;
- solicită revizuirea și aprobă componența de management elaborată de directorul general și de către directorul economic ai societății;
- aprobă și încheie contractele de mandat cu directorul general și directorul economic ai societății;
- monitorizează performanța și evaluează activitatea directorului general și a directorului economic și aprobă remunerația acestora;
- supraveghează și analizează trimestrial activitatea directorului general și a directorului economic, dar fără a se limita la aceasta, prin solicitarea de informări pe probleme punctuale specifice și/sau rapoarte de activitate periodice, cu luarea măsurilor care se impun;
- își dă acordul pentru ca directorul general să analizeze și să negocieze precum și să încheie, modifice, prelungească sau, după caz, să înceteze contractele prin care Loteria Română organizează și exploatează jocuri de noroc;
- duce la îndeplinire hotărârile Adunării Generale a Acționarilor;
- stabilește prerogativele directorului general, în vederea negocierii cu reprezentanții salariaților, a contractului colectiv de muncă;
- emite decizii cu caracter obligatoriu pentru celelalte structuri ale Loteriei Române;
- pregătește documentația necesară pentru desfășurarea Adunărilor Generale ale Acționarilor;
- prezintă Adunării Generale a Acționarilor situația economică și financiară a Loteriei Române, precum și raportul de activitate semestrial și anual;
- avizează situațiile financiare anuale ale Loteriei Române și proiectul Bugetului de Venituri și Cheltuieli și le supune aprobării Adunării Generale a Acționarilor;
- aprobă sau propune spre aprobare investițiile care urmează să se realizeze de către Loteria Română, în condițiile legilor în vigoare;
- aprobă constituirea și folosirea fondurilor de rezervă speciale;
- avizează achiziționarea, înstrăinarea, schimbul sau constituirea în garanție a imobilelor proprietatea Loteriei Române;
- hotărăște introducerea cererii pentru deschiderea procedurii insolvenței societății potrivit legii;
- analizează și aprobă rapoartele periodice privind realizarea indicatorilor aprobați prin bugetul de venituri și cheltuieli pe baza balanței de verificare și aprobă măsurile pentru desfășurarea activității în condiții care să asigure echilibrul bugetului de venituri și cheltuieli;
- îndeplinește orice alte atribuții și are competențele care rezultă din lege sau din hotărârile Adunării Generale a Acționarilor;
- stabilește politicile contabile și sistemul de control financiar, aprobă planificarea financiară, precum și reevaluarea patrimoniului potrivit legii.
- elaborează rapoarte anuale și alte raportări, în condițiile legii.

3.2 Activitatea Consiliului de Administrație

În anul 2019 Consiliul de Administrație a desfășurat în principal următoarele activități:

- a supravegheat activitatea desfășurată de directorii executivi ai companiei prin solicitarea de documente informative analizate și avizate sau pentru care a luat act de acțiunile întreprinse;
- a dispus efectuarea unei analize privind condiționările economice, juridice și de marketing privind organizarea de trageri speciale trimestriale pe parcursul anului 2019, propuneri concrete de acțiuni și stabilirea unui calendar de implementare necesare constituirii fondurilor pentru acțiuni și obiective în domeniile sănătate, cultură și învățământ;
- a solicitat realizarea unei Note de informare privind aderarea Loteriei Române în cadrul unui joc pan-european de renume (Euro-Millions, EuroJackpot);
- a solicitat realizarea unei Note de informare privind realizarea unui posibil parteneriat împreună cu alte loterii naționale pentru realizarea unui joc loteristic prin care să se finanțeze obiective de interes public;
- a aprobat Nota de fundamentare privind aderarea în calitate de membru al Comitetului Executiv al European Lotteries Association;
- a aprobat Referatul privind participarea Directorului General la evenimentele organizate de către European Lotteries și Word Lottery Association;
- a aprobat organizarea unor trageri speciale loto cu caracter special în vederea susținerii domeniilor: sănătate, cultură și educație și a dispus conducerii companiei transmiterea unei solicitări către MFP în vederea stabilirii obiectivului/obiectivelor ce urmează a fi finanțate, beneficiarul sumelor obținute din tragerile speciale și calitatea acestuia, ordonatorul principal/secundar prin care urmează să se realizeze finanțarea;
- a avizat Strategia CNLR SA pentru perioada 2019-2021 emisă de Direcția Rețea Vânzări și a înaintat-o spre aprobarea AGA;
- a aprobat Referatul privind organizarea la București a seminarului EL Corporate University-modulul executive în perioada 31.03-02.04.2020;
- a avizat Nota de fundamentare cu privire la închirierea imobilului CNLR SA din Calea Victoriei nr.9 sector 3, București;
- a aprobat Nota de fundamentare privind aderarea la un joc pan-european și participarea la întâlnirea preliminară din Ljubljana pentru inițierea unui schimb de experiență, documentare în vederea realizării unei documentații finale privind posibilitatea aderării la noul joc;
- a aprobat Nota de fundamentare privind participarea Directorului General la Seminarul EL/WLA cu tema Pariuri Sportive 20-23 noiembrie 2019 la Madrid;
- a solicitat efectuarea unei misiuni de audit intern „Identificarea cauzelor care au dus la neîndeplinirea sarcinilor stabilite prin deciziile Consiliului de Administrație”;
- a dispus reorganizarea Compartimentului Dezvoltare Sistem Loteristic;
- a avizat Nota de fundamentare privind modificarea structurii organizatorice a CNLR SA prin reînființarea unei structuri centrale și teritoriale;
- a aprobat Nota de fundamentare privind structura organizatorică a CNLR SA privind reorganizarea Compartimentului Dezvoltare Sistem Loteristic;
- a aprobat Nota de fundamentare privind negocierea Anexei 1.4 și 2.2. din Contractul Colectiv de Muncă și încheierea Actului Adițional nr.4 la CCM ;

- a avizat Nota de fundamentare privind înființarea Sucursalei Zonale Brașov și a Sucursalei Zonale Timiș;
- a aprobat Nota de fundamentare privind negocierea Contractului Colectiv de Muncă al CNLR SA pentru anii 2019-2021 emisă de SRU și a acordat mandat Comisiei de negociere pentru negocierea și încheierea CCM pe o perioadă de 12 luni;
- a aprobat „Nota de fundamentare privind structura organizatorică a Companiei Naționale Loteria Română S.A. – Aparat Central, proiectată pe principii de flexibilitate și eficiență”, înregistrată la Serviciul Resurse Umane cu nr. 6645/13.11.2019, la Cabinet CNLR SA cu nr. 7565/13.11.2019 și la Secretariat C.A. cu nr. 278/13.11.2019;
- a avizat Nota de fundamentare privind încheierea unui protocol și a unui contract de împrumut de folosință (comodat) pentru imobilul CNLR SA situat în Zalău;
- a solicitat Directorului General luarea tuturor măsurilor necesare pentru ducerea la îndeplinire a tuturor măsurilor dispuse de organele de control și de Consiliul de Administrație;
- a avizat Referatul privind numirea auditorului statutar al Situațiilor financiare ale CNLR SA pentru exercițiile financiare 2019, 2020, 2021;
- a luat act despre diverse informații ale structurilor funcționale din cadrul CNLR-SA, structurate pe domenii de activitate audit intern, controlul intern/extern, management, vânzări, juridic, resurse umane, economic, etc.;
- a decis numiri ale președintelui Consiliului de Administrație, Directorului General, secretarului AGA și CA;
- și-a prezentat/susținut Raportul de activitate pentru anul 2018, Raportul la semestrul I 2019, trim.III 2019 și Raportul administratorilor pentru anul 2018 în fața membrilor Adunării Generale a Acționarilor;
- a nominalizat membrii ai Comisiei de negociere și a acordat mandatul de negociere al Contractului Colectiv de Muncă pe companie, a aprobat Nota privind finalizarea negocierii Contractului Colectiv de Muncă pe anii 2019-2020 și a acordat mandat Directorului General să semneze Contractul Colectiv de Muncă pentru 12 luni, a aprobat Mandatul privind limitele de negociere și nominalizarea comisiei de negociere a unor Acte Adiționale la CCM precum și a împuternicit directorul general/directorul economic să semneze Actele Adiționale la CCM;
- a analizat/aprobat/a luat act de documentele informative prezentate trimestrial/semestrial și anual de structuri de specialitate din cadrul CNLR SA, Directorul General referitoare la: execuția bugetului de venituri și cheltuieli și alte informații privind diferite aspecte ale activității companiei (ex. litigii în care este parte CNLR SA, etc.), stadiul realizării planului de acțiuni privind modul de implementare a obiectivelor CNLR SA aprobate prin Programul de activitate al CNLR SA pe anul 2019;
- a avizat Execuția bugetului de venituri și cheltuieli la 31.12.2018; ¹
- a avizat Nota de fundamentare privind Bugetul de Venituri și Cheltuieli pentru anul 2019 al CNLR SA, însoțită de BVC;
- a avizat Proiectul Programului de investiții pentru anul 2019;
- a avizat Programul de activitate al CNLR SA pe anul 2019 și estimări anii 2020, 2021 (linii strategice);
- a avizat referate privind modificări intervenite la fondul de comerț legate de puncte de lucru ale CNLR SA, a transmis documentația spre analiza și aprobarea AGA ;
- a avizat Situațiile financiare aferente anului 2018;
- a avizat Referatul privind propunerea de acoperire a pierderii contabile reportate și repartizării a profitului net aferent exercițiului financiar 2018;

- a avizat Referatul privind propunerea de repartizare a dividendelor în baza prevederilor art.43 din OUG nr.114/2018;
- a avizat Raportul Comitetului de Nominalizare și Remunerare privind politica și criteriile de remunerare a membrilor executivi și neexecutivi ai CA pentru anul 2018;
- a aprobat Politica și criteriile de remunerare a membrilor executivi și neexecutivi ai CA;
- a aprobat Încheierea Contractului de mandat al Directorului General pe 4 luni, prelungirea Contractului de mandat al Directorului General cu 2 luni și a mandatat președintele Consiliului de Administrație pentru semnarea contractului de mandat;
- a aprobat Referatul privind inventarierea elementelor de activ, datoriilor și capitalurilor proprii la nivelul CNLR SA la 31.12.2019, etc.

4. ANALIZA ACTIVITĂȚII ȘI A PERFORMANȚELOR ECONOMICO –FINANCIARE ALE COMPANIEI

4.1 Prezentarea companiei, obiect de activitate

Loteria Română este una din instituțiile cu tradiție ale societății românești, fiind înființată în anul 1906. În prezent, C.N. "Loteria Română" S.A. organizează și exploatează, în calitate de unic organizator, pe întreg teritoriul țării, conform OUG nr.77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, jocuri loto și pariuri mutuale, astfel cum sunt definite la art.10 alin. (1).

Scopul activității instituției este acela de realizare a obiectivelor de interes public național, stabilite prin OUG nr.159/1999, aprobată prin Legea nr.288/2001, cu modificările ulterioare, atragerea unei părți din disponibilitățile bănești ale populației, pe baza liberului consimțământ, în vederea creării fondurilor necesare finanțării unor obiective de interes public și atribuirii de câștiguri participanților la jocurile organizate.

Începând cu anul 2011, CNLR SA a obținut certificarea și ulterior recertificări periodice pentru SR EN ISO 9001:2015 sistemul de management al calității și SR EN ISO 27001:2018 sistemul de management al securității informației.

Prin recertificarea sistemului integrat al calității și securității informației, CNLR SA poate asigura cadrul necesar pentru:

- a) dezvoltarea de jocuri de noroc moderne, diversificate și atractive precum și conștientizarea jucătorilor că veniturile generate prin joc sunt destinate unor scopuri concrete și că ei vor beneficia de pe urma acestora;
- b) asigurarea corespunzătoare a calității serviciilor oferite;
- c) asigurarea responsabilității față de angajați;
- d) protejarea de amenințări a bunurilor informaționale ale companiei, ale asociațiilor, partenerilor, clienților și furnizorilor, în scopul asigurării continuității activității, minimalizării riscului afacerii, maximizării profitului și reinvestirii acestuia precum și valorificării oportunităților de business.

Strategia în domeniul calității are în vedere:

- angajamentul serios al managementului în ceea ce privește calitatea și securitatea informației;
- asigurarea personalului cu calificare și eficiență corespunzătoare;
- documentația proceselor, crearea de proceduri și controlul acestora;
- îmbunătățirea continuă a proceselor desfășurate de companie;
- respectarea tuturor cerințelor legale aplicabile;

- creșterea încrederii jucătorilor în produsele și jocuri prin consolidarea reputației pe piață a companiei.

OBIECTIVELE GENERALE CNLR SA

- Realizarea obiectivelor de interes public național, stabilite prin OUG nr.159/1999, aprobată prin Legea nr.288/2001, cu modificările ulterioare, atragerea unei părți din disponibilitățile bănești ale populației, pe baza liberului consimțământ, în vederea creării fondurilor necesare finanțării unor obiective de interes public și atribuirii de câștiguri participanților la jocurile organizate;
- Oferirea de jocuri responsabile care să îndeplinească cerințele și așteptările jucătorilor, oferindu-le în același timp jocuri la cele mai înalte standarde de securitate și integritate, elemente primordiale în construirea și menținerea credibilității în rândul acestora;
- Dezvoltarea de jocuri de noroc moderne, diversificate și atractive și de a conștientiza jucătorii că veniturile generate sunt destinate unor scopuri concrete iar ei vor beneficia de pe urma acestora;
- Menținerea la cel mai înalt nivel de protecție al datelor și informațiilor gestionate de companie, în scopul asigurării continuității activității, minimizării riscului afacerii, maximizării profitului, reinvestiției și oportunităților de business ale CNLR-SA.

OBIECTIVE STRATEGICE PE ANUL 2019

- Asigurarea continuității activității prin consolidarea stabilității, a funcționalității și prin dezvoltarea/îmbunătățirea continuă a sistemului loteristic "SIJOR";
- Creșterea cifrei de afaceri (a veniturilor din exploatare) peste indicele de inflație prognozat pe anul 2019 de 2,8%; astfel, în anul 2019 compania și-a propus realizarea unor venituri din activitatea de exploatare în valoare absolută de 1.103.504 mii lei, cu o creștere de peste 103,06 % față de realizările preliminate din anul 2018, în valoare ajustată de 1.038.189,34 mii lei;
- Menținerea unui nivel al profitabilității anuale (rata profitului brut) de peste 5% peste limita de alarmă considerată în intervalul 3-5%);
- Creșterea vizibilității și notorietății pe piața jocurilor de noroc, concomitent cu informarea corectă și constantă a publicului despre produsele oferite, locul și rolul CNLR SA;
- Îmbunătățirea sistemului de management, inclusiv de control intern managerial, practicat la nivelul companiei;
- Susținerea politicilor guvernului de finanțare a obiectivelor de interes național și a altor obiective (ex.introducerea sistemelor moderne de piață).

A fost asigurată continuitatea activității prin consolidarea stabilității și funcționalității sistemului loteristic SIJOR care asigură peste 40% din veniturile provenite din activitatea de exploatare.

S-au dezvoltat noi funcționalități ale programului informatic SIJOR în ceea ce privește validări/confirmări speciale la biletele jucate cu valoare mai mare de 10.000 lei inclusiv s-a dezvoltat o funcție specifică pentru modulul de încasări a contravalorii biletelor prin EPOS.

4.2 Analiza indicatorilor economico- financiari

4.2.1 Analiza execuției bugetare 2019

În raport de Bugetul de Venituri și Cheltuieli pe anul 2019, aprobat prin HG nr. 418/2019, execuția principalilor indicatori economico-financiarî înregistrați de Compania Națională Loteria Română S.A., în sinteză se prezintă astfel:

- **Veniturile totale** an 2019 în valoare de **1.122.579,36 mii lei**, înregistrează un grad de realizare de **101,54%** față de **veniturile totale de 1.105.504,00 mii lei** aprobate prin bugetul anului 2019, o realizare în valori absolute de **17.075,36 mii lei**, respectiv de 1,54% față de bugetul aprobat.

Menționăm că la realizarea veniturilor totale au contribuit pe lângă veniturile din jocurile de noroc practicate de companie (care au înregistrat o depășire de 13.646,40 mii lei și veniturile din amenzi și penalități în valoare de 238,62 mii lei care nu au putut fi prevăzute în etapa de planificare a veniturilor veniturile aferente costului producției în curs de execuție care au înregistrat o depășire de 112,61 mii lei, precum și veniturile financiare care au înregistrat o depășire de 4.836,92 mii lei provenita în principal din dobânzi din depozitele bancare efectuate de companie la societăți bancare colaboratoare.

- **Cheltuielile totale** la 31.12.2019 în valoare de **989.716,42 mii lei** înregistrează un grad de realizare de **97,60%** respectiv o economie în valori absolute de **24.295,58 mii lei** față de **cheltuielile totale de 1.014.012,00 mii lei**, aprobate prin buget.

- **Profitul brut** înregistrat de CNLR SA la 31.12.2019 este în valoare de **132.862,94 mii lei**, cu un grad de realizare de **145,22%** și o depășire în valori absolute de **41.370,94 mii lei** față de **profitul brut bugetat la valoarea de 91.492,00 mii lei**.

- **Cheltuieli totale la 1.000 lei venituri totale** la 31.12.2019 este de **881,64 lei**, la nivel de **96,12%**, sub nivelul stabilit prin bugetul de venituri și cheltuieli de **917,24 lei**, ceea ce presupune că pentru obținerea a 1.000 lei venituri s-au cheltuit cu 35,60 lei mai puțin față de prevederile din buget;

- **Rata profitului brut** la 31.12.2019 înregistrată de companie este de **11,84%**, nivel superior celui bugetat și prezintă o depășire cu **3,57%** din prevederile bugetare de **8,27%** și demonstrează că Loteria Română a obținut profit în anul 2019 superior celui previzionat prin buget și a gestionat eficient cheltuielile companiei, în corelație cu veniturile obținute.

- **Productivitatea muncii** prezintă un **grad de realizare** de aproximativ **102,15%**, superior gradului de realizare a veniturilor totale de 101,54%.

În anul 2019 execuția bugetară față de bugetul aprobat prin H.G. nr. 418/2019 este echilibrată, în sensul că **gradul de realizare a veniturilor (101,54%) devansează** cu 3,94% **gradul cheltuielilor înregistrate (97,60%)**, astfel, **regulile de disciplină bugetară au fost respectate în totalitate**, în sensul că, **nivelul cheltuielilor totale aprobate prin buget nu a fost depășit, iar gradul de efectuare al acestora este inferior gradului de realizare a veniturilor totale**. De asemenea **au fost respectate și corelațiile bugetare**, respectiv **nu a fost depășit numărul mediu de personal**, care înregistrează un grad de realizare de 98,98% și nici **numărul efectiv de salariați la sfârșitul anului nu a fost depășit**, acesta are un grad de realizare de 98,08% față de prevederile bugetare. Totodată, **productivitatea muncii prezintă un grad de realizare de 102,15%** superior gradului de realizare a veniturilor totale de 101,54%, iar politica salarială a guvernului a fost respectată, cheltuielile de natura salarială au un grad de realizare de 96,36%, **castigului mediu lunar pe salariat** determinat pe baza cheltuielilor de natura salarială prezintă un **grad de realizare de**

97,61%, inferior indicelui de crestere a productivitatii muncii (102,15%) si nu s-au înregistrat plăți restante.

Venituri din jocuri de noroc la 31.12.2019 în cadrul veniturilor din activitatea de exploatare realizate la 31.12.2019 de 1.115.742,43 mii lei, preponderente sunt veniturile din produsele loteristice (96,63%) înregistrează o valoare de 1.078.252,92 mii lei. Veniturile din sisteme automatizate Pronosport, Joker, 6/49, Videoloterie, au avut un aport de 1.013.214,96 mii lei, reprezentând 90,25% din totalul veniturilor companiei, față de 65.037,96 mii lei (5,79%) cât au reprezentat veniturile din sistemele neautomatizate (loz în plic, instant lottery).

În realizarea planului de vânzări pe anul 2019, la nivelul companiei, o evoluție pozitivă cuantificată în depășirea planului, au înregistrat-o jocurile de noroc: Loz în Plic și Instant, Noroc, Loto 6/49, Noroc Plus și Joker, în timp ce la sistemele de joc din categoria Videoloterie, Loto 5/40, Super Noroc și Pronosport, se înregistrează nerealizări de venituri față de prevederile bugetare.

Nr. Crt.	Sistem de joc	Venituri		
		BVC 2019	Realizat 31.12.2019	%
1	2	3	4	5=4/3
1	Videoloterie	570.000,00	552.568,32	96,94
2	Loz în plic	18.700,00	21.799,40	116,57
3	Loz instant	39.800,00	43.238,56	108,64
4	Noroc	30.000,00	33.482,06	111,61
5	Loto 5/40	32.143,00	24.767,74	77,05
6	Loto 6/49	253.945,00	271.487,85	106,91
7	Pronosport	1.800,00	1.406,83	78,16
8	Super Noroc	3.162,00	2.909,19	92,00
9	Noroc Plus	8.956,10	14.236,09	158,95
10	Joker	104.461,90	112.356,88	107,56
	Total sisteme de joc	1.062.968,00	1.078.252,92	101,44
	Venituri totale	1.105.504,00	1.122.579,36	101,54

Cheltuielile totale efectuate de companie la 31.12.2019, în valoare de 989.716,42 mii lei au un grad de realizare de **97,60%** fata de prevederile bugetare anuale si prezinta o economie fata de nivelul cheltuielilor totale (1.014.012,00 mii lei) prognozate ale anului 2019 de 24.295,58 mii lei, analizate în raport de gradul de realizare al veniturilor totale (101,54%), sunt corelate și nu devanseaza gradul de realizare al veniturilor, cu implicatii favorabile în masa profitului.

Pentru realizarea veniturilor totale din anul 2019, Compania Națională Loteria Română S.A. a realizat **cheltuieli totale** în valoare de 989.716,42 mii lei, din care **cheltuieli de exploatare** în sumă de 989.701,54 mii lei și **cheltuieli financiare** în valoare de 14,88 mii lei, preponderente în cadrul cheltuielilor totale fiind cheltuielile direct legate de realizarea veniturilor, cu un procent de aproximativ de 75%, respectiv *cheltuielile cu castigurile la jocurile de noroc 68,49%, cheltuielile cu taxele si varsaminte asimilate 4,91% (ex. taxele de licenta, de autorizare, taxele speciale si de viciu, taxa aferenta fondului cultural, alte taxe si impozite locale), cheltuielile cu comisioanele acordate mandatarilor ce comercializeaza produsele loteristice 2,72%, dar si cheltuielile cu amortizarea imobilizariilor (2,98%), cheltuielile cu personalul (16,35%).*

Evoluția indicatorilor profit brut și rata profitului brut în perioada 2014-2019, se prezintă astfel:

Indicator	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Profit brut – mii lei	126.245,96	38.272,27	98.291,91	85.186,17	118.862,25	132.862,93
Indicator	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rata profitului brut-%	14,80	4,90	11,28	9,26	11,04	11,84

Într-o analiză comparativă doar a ultimilor 3 ani, 2017-2019, evoluția masei profitului a fost ascendentă, influențată de creșterea veniturilor dar și economiile înregistrate pe celelalte categorii/capitole de cheltuieli (bunuri și servicii, impozite și taxe, cheltuieli cu personalul, cheltuieli financiare, etc.).

Într-o analiză comparativă cu perioadele anterioare a ratei profitului, rezultă aceeași evoluție ascendentă.

În realizarea planului anual de vânzări 2019, la nivelul companiei, o evoluție pozitivă cuantificată în depășirea planului pe categorii de jocuri de noroc, au înregistrat-o jocurile Loz in Plc si Instant, Noroc, Loto 6/49, Noroc Plus și Joker, față de prevederile bugetare astfel încât nerealizările înregistrate la Videoloterie, Loto 5/40, Super Noroc si Pronosport au fost acoperite.

* **Cheltuielile cu investițiile** realizate de companie la 31.12.2019 în suma de 2.815,08 mii lei, înregistrează un grad de realizare de 10,28% din prevederile bugetare aprobate în sumă de 27.394,87 mii lei, cu o economie în valori absolute de 24.590,47 mii lei, sumele fiind utilizate pentru realizarea următoarelor obiective de investiții: lucrări de încălzire, bransament apă-canal, terminale loteristice, reabilitare instalații electrice, montare centrale termice, furnizare stații grafice pentru realizarea de materiale grafice inclusiv licențe aferente acestora, furnizare de echipamente audio video pentru transmiterea tragerilor LOTO HD format 16:9, reabilitări terase, amenajări grupuri sanitare.

4.3 Analiză economică a indicatorilor pe baza Situației elementelor de natura activelor datorilor și capitalurilor proprii an 2019

INDICATORI DE LICHIDITATE					
Nr. Crt.	Indicator	Formula de calcul	2018	2019	Diferențe (2019 - 2018)
1	Indicatorul lichidității curente (indicatorul capitalului circulant)	$\frac{\text{Active curente}}{\text{Datorii Curente}}$	3,60	2,86	-0,74
2	Indicatorul lichidității imediate (indicatorul test acid)	$\frac{\text{Active curente} - \text{Stoc}}{\text{Datorii Curente}}$	3,58	2,84	-0,74
3	Rata solvabilității generale	$\frac{\text{Active Totale}}{\text{Datorii Totale}}$	5,97	4,66	-1,31

Lichiditatea comensurează posibilitățile companiei de a-și transforma activele în numerar necesar acoperirii datoriilor și se exprimă prin indicatorul rata lichidității. Se disting două forme ale acestui indicator, respectiv rata lichidității curente și rata lichidității imediate

Indicatorul lichidității curente exprimă capacitatea companiei de a face față obligațiilor curente pe seama capitalului circulant. În cele două perioade înregistrează valori peste valoarea de referință (1), cu o tendință de scădere față de anul 2018, ambele perioade înregistrând valori peste pragul optim a acestui indicator care este în jur de 2;

Indicatorul lichidității imediate are aceeași semnificație ca și lichiditatea curentă dar elimină în calcularea indicatorului din valoarea activelor circulante valoarea stocurilor. Valorile calculate pentru cele două perioade înregistrează niveluri apropiate de lichiditatea curentă, fapt ce pune în evidență că stocurile nu înregistrează valori semnificative;

Rata solvabilității generale cuantifică riscul de incapacitate de plată a datoriilor la care este expusă compania. Valoarea minimă a ratei solvabilității globale se consideră 1,4 (în cazul în care ponderea minimă a capitalului propriu în cadrul totalului surselor de finanțare este de 30%). Rata solvabilității generale înregistrează în anul 2019 o valoare de 4,66, valoare ce asigură un nivel ridicat de acoperire a datoriilor din activele totale.

Relația între valorile celor trei indicatori de lichiditate este: $R_{sg} \geq L_c \geq L_i$.

INDICATORI DE ECHILIBRU FINANCIAR					
Nr. Crt.	Indicator	Formula de calcul	2018	2019	Diferente (2019 - 2018)
1	Rata autonomiei financiare	$\frac{\text{Capital propriu}}{\text{Capital permanent}}$	0,98	0,98	0,00
2	Rata de finanțare a stocurilor	$\frac{\text{Fond de rulment propriu}}{\text{Stocuri}}$	65,44	52,48	-12,96
3	Rata datoriilor	$\frac{\text{Datorii totale}}{\text{Active Totale}}$	0,17	0,21	0,04
4	Rata capitalului propriu față de activele imobilizate	$\frac{\text{Capital propriu}}{\text{Active Imobilizate}}$	1,61	1,55	-0,06

- **Rata autonomiei financiare** exprimă ponderea resurselor proprii în cadrul resurselor financiare atrase pe termen lung de către companie. În ambele perioade înregistrează valori apropiate de 1;
- **Rata de finanțare a stocurilor** reflectă proporția în care fondul de rulment contribuie la finanțarea stocurilor. Rata de finanțare a stocurilor este cu mult peste valoarea de referință (1) și arată că finanțarea stocurilor se poate realiza fără să fie necesară o creștere a datoriilor;

- **Rata datoriilor** are rezultatul cuprins în intervalul (0 și 1) și arată capacitatea de acoperire a datoriilor totale din activele totale;
- **Rata capitalului propriu față de activele imobilizate** înregistrează o ușoară descreștere față de anul 2018, dar pune în evidență capacitatea companiei de a-și asigura din resurse proprii mijloacele de lucru.

INDICATORI DE RENTABILITATE					
Nr. Crt.	Indicator	Formula de calcul	2018	2019	Diferențe (2019 - 2018)
1	Rata rentabilității economice	$\frac{\text{Profit Brut}}{\text{Capital permanent}} \times 100$	27,46	35,53	8,07
2	Rata rentabilității financiare	$\frac{\text{Profit Net}}{\text{Capital propriu}} \times 100$	22,29	30,27	7,98

Indicatorii de rentabilitatea economică și financiară înregistrează un trend ascendent datorat creșterii valorii profitului brut și a profitului net față de anul 2018 profitul fiind influențat atât de creșterea veniturilor din jocurile de noroc practicate de companie dar și economiile înregistrate la unele categorii/capitole de cheltuieli (bunuri și servicii, impozite și taxe, etc.).

INDICATORI AI FONDULUI DE RULMENT					
Nr. Crt.	Indicator	Formula de calcul	2018	2019	Diferențe (2019 - 2018)
1	Fondul de rulment total	Total Active - Active Imobilizate	339.640.633	333.047.321	-6.593.312
2	Fondul de rulment permanent	Capital Permanent - Active imob.	168.910.815	136.768.889	-32.141.926
3	Fondul de rulment propriu	Capital Propriu - Active imob.	161.863.861	130.662.766	-31.201.095
4	Gradul de acoperire a activelor circulante cu capital propriu	$\frac{\text{Fond de rulment propriu}}{\text{Fond de rulment Total}} \times 100$ +Creante +Active de regularizare -Datorii curente -Pasive de regularizare	47,66	39,23	-8,43

- **Fondul de rulment total a înregistrat scadere față de anul 2018, menținându-se** la un nivel ridicat și reprezintă capitalul circulant existent în circuit la un moment dat, imobilizat în masa activelor circulante;
- **Fondul de rulment permanent și Fondul de rulment propriu** au în ambele perioade valori pozitive cu tendința de scadere în anul 2019.
- **Gradul de acoperire a activelor circulante cu capital propriu** este mai mult decât suficient.

Analiza cumulată a indicatorilor ai **Fondului de rulment**, calculați pentru cele două perioade, pune în evidență o situație pozitivă ce creează posibilitatea asigurării de resurse pentru finanțarea activităților pe termen scurt și lung. În conformitate cu specificul său de activitate, Loteria Română nu înregistrează necesar de fond de rulment negativ, încasarea mizelor de joc realizându-se înainte de omologarea câștigurilor. Este o companie caracterizată prin disponibilități bănești suficiente pentru a-și atinge obiectivele curente. Situații de impas financiar pot fi create numai ca urmare a rezultatelor unor acte administrative externe care conduc la calcularea de obligații fiscale sau bugetare suplimentare la care se pot adăuga accesorii al caror volum va fi cu atât mai mare cu cât perioada de control fiscal este mai extinsă.

4.4 Analiza generală a activității companiei

4.4.1 Controlul Intern al companiei în exercițiul financiar 2019, a vizat asigurarea conformității cu legislația în vigoare, aplicarea deciziilor luate de conducere, buna desfășurare a activității interne, fiabilitatea informațiilor financiare, eficacitatea operațiunilor, utilizarea eficientă a resurselor precum și prevenirea și controlul riscurilor de a nu atinge obiectivele fixate.

Controlul intern efectuat în anul 2019 în cadrul C.N. Loteria Română S.A. a urmărit, pe de o parte, ca activitatea să se desfășoare cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, precum și a normelor și reglementărilor interne, respectiv, a Regulamentului de Organizare și Funcționare, a Regulamentului Intern, a Contractului Colectiv de Muncă, a procedurilor, normelor, regulamentelor, instrucțiunilor, a circularilor, ordinelor și deciziilor interne.

4.4.1.1 Controlul intern contabil și financiar s-a aplicat în vederea asigurării unei corecte urmăriri a operațiunilor economice cu reflectare în Situațiile financiare anuale. Acesta a vizat îndeplinirea condițiilor de conformitate a documentelor financiare-contabile și a informațiilor contabile, în consonanță cu derularea proceselor specifice companiei. Au fost elaborate, actualizate și implementate proceduri operaționale specifice, prin a căror aplicare au rezultat informații financiar-contabile care îndeplinesc criteriile de informații rezonabile, reale, credibile și inteligibile.

4.4.1.2 Controlul financiar intern ca element important al controlului intern, s-a desfășurat sub două forme:

-control financiar preventiv desfășurat în anul 2019 la nivelul companiei (Aparatul Central și unitățile teritoriale județene) a urmărit preîntâmpinarea încălcării dispozițiilor legale în vigoare, aplicabile domeniului de activitate al companiei și a regulamentelor, normelor, deciziilor, ordinelor specifice, etc, inclusiv prevenirea producerii de pagube în administrarea fondurilor proprii și patrimoniului Loteriei Române. Acesta a urmărit totodată, îmbunătățirea nivelului calitativ al activităților din cadrul C.N.

Loteria Română S.A. în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate, protejarea resurselor financiare, materiale și umane împotriva erorii, risipei, abuzului, fraudei. Acordarea vizei de control financiar preventiv s-a desfășurat în conformitate cu prevederile OUG nr.119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, cu modificările și completările ulterioare, OMFP nr. 923/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, cu modificările și completările ulterioare și procedurii interne PO-01/CFP privind efectuarea controlului financiar preventiv în cadrul C.N. Loteria Română S.A.

-controlul financiar de gestiune a fost exercitat în anul 2019 în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1151/2012, pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune și Procedura operațională privind efectuarea controlului financiar de gestiune cod PO-02/CFG. Acțiunile de control s-au efectuat în baza unor programe anuale aprobate compuse din control de fond efectuat asupra activității desfășurate de structurile organizatorice din teritoriu și asupra activității structurilor funcționale din Aparatul Central și din controlul gestionar, efectuat asupra gestiunilor din agențiile proprii, casieria punctului de lucru județean, depozite de valori și casierie și agențiile mandatare. O altă formă de control financiar de gestiune constă în controlul tematic. Astfel, Biroul Control Financiar de Gestiune a efectuat în anul 2019 o serie de controale tematice, care au fost dispuse de conducerea companiei.

4.4.1.3 Controlul bugetar a creat condițiile de monitorizare a gestiunii prin compararea permanentă a rezultatelor de gestiune cu prevederile bugetare, în scopul detectării disfuncționalităților, analiza abaterilor favorabile și nefavorabile și transmiterii informațiilor managementului în vederea adoptării deciziilor.

Trimestrial și anual sunt analizate și luate decizii în baza execuțiilor bugetare. Execuția bugetară anuală însoțește Situațiile financiare depuse la Ministerul Finanțelor Publice

4.4.1.4 Sistemul de control intern managerial cuprinde mecanisme de autocontrol, iar aplicarea măsurilor vizând creșterea eficacității acestuia are la bază evaluarea riscurilor, formalizate în Registrul Riscurilor elaborat pe companie.

Secretariatul tehnic sub îndrumarea Comisiei de Monitorizare a SCIM a realizat o evaluare generală la nivelul Companiei, prin centralizarea informațiilor din chestionarele de autoevaluare, completate și transmise de conducătorii de structuri funcționale care a stat la baza Raportului asupra sistemului de control intern managerial la data de 31 decembrie 2019 atașat Situațiilor financiare.

Acest sistem a fost evaluat de către toate structurile funcționale (23 structuri funcționale din Aparatul Central și 41 Puncte de Lucru Județene, în conformitate cu Organigrama valabilă începând cu data de 01.04.2015 și cea aprobată prin Decizia nr. 5/06.03.2019 a Consiliului de Administrație) pentru fiecare standard în parte, cu mențiunea că ultima modificare a structurii organizatorice a companiei a intrat în vigoare începând cu data de 15.12.2019, procesul de autoevaluare pentru noua structură organizatorică se va realiza în anul 2021 pentru anul 2020.

Controlul intern managerial a cuprins toate activitățile, procesele și procedurile și întreg patrimoniul Companiei Națională "Loteria Română" SA și a urmărit să furnizeze o asigurare rezonabilă în legătură cu:

- a) Atingerea obiectivelor într-un mod economic, eficient și eficace;

- b) Respectarea regulilor interne și externe;
- c) Protejarea bunurilor și a informațiilor;
- d) Respectarea standardelor în ceea ce privește calitatea documentelor;
- e) Producerea în timp util de informații de încredere referitoare la segmentul financiar și de management;
- f) Creșterea performanței organizaționale generale.

În cursul anului 2019, managementul companiei s-a preocupat în a organiza, îmbunătăți și actualiza sistemul de control intern managerial. Pe baza rezultatelor autoevaluării realizată de fiecare conducător de structură funcțională la data de 31 decembrie 2019, rezultă că sistemul de control intern/manAGERIAL al Companiei Naționale "Loteria Română" SA este **conform** cu standardele cuprinse în Codul controlului intern-manAGERIAL.

Strategia dezvoltării controlului intern managerial în Compania Națională "Loteria Română" SA a urmărit în cursul anului 2019, în principal, realizarea următoarelor obiective:

- dezvoltarea metodologiei privind controlul intern managerial, în vederea alinierii acesteia la prevederile Ordinului SGG 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice prin actualizarea Procedurii de Sistem PS-04 privind dezvoltarea sistemului de control intern managerial și a PS-13 privind planificarea și monitorizarea realizării obiectivelor în cadrul CNLR SA ;
- elaborarea Programului anual de dezvoltare a sistemului de control intern managerial și monitorizarea realizării acestuia;
- elaborarea/actualizarea procedurilor formalizate pe activități și monitorizarea aplicării acestora;
- continuarea procesului de actualizare a proceselor desfășurate în CNLR SA;
- participarea personalului (atât de conducere și de execuție) din diverse structuri funcționale la acțiuni de perfecționare profesională, fie prin participare la cursuri cu formatori externi, fie prin participarea la instruirii interne;
- propagarea și aplicarea la nivelul companiei a standardelor de integritate în concordanță cu prevederile H.G. nr.583/2016, în conformitate cu termenele prevăzute în Planul de integritate adoptat la nivelul Companiei;
- menținerea și îmbunătățirea standardelor privind Sistemul de management integrat al calității ISO 9001:2015 și SR EN ISO/IEC 27001:2018 prin creșterea rolului managementului riscurilor ca instrument de guvernare a tuturor activităților din companie.

4.4.1.5 Activitatea de Audit Intern, sub directă subordonare a Directorului General, are ca obiectiv general îmbunătățirea managementului la toate nivelurile ierarhice, în scopul diminuării probabilității de manifestare a riscurilor și consolidării controlului intern managerial în companie. În anul 2019, obiectivul auditului intern, a fost acela de a furniza asigurări managementului superior printr-o evaluare independentă și obiectivă a proceselor de management al riscurilor, de control și de guvernare, s-a realizat prin efectuarea numărului de misiuni de audit intern aprobate în planul anual și a misiunilor ad-hoc dispuse de managementul superior. Recomandările formulate în rapoartele de audit intern au fost menite să contribuie la corectarea disfuncționalităților și îmbunătățirea activităților auditate, atât la nivelul Aparatului Central cât și al structurilor teritoriale, în scopul diminuării probabilității de manifestare a riscurilor și consolidării controlului intern managerial în companie. Astfel, la nivel de companie, recomandările formulate prin rapoartele de audit intern în general au vizat:

- identificarea la nivelul structurilor auditate a tuturor riscurilor semnificative în raport de obiectivele ce pot fi afectate în manifestarea lor, evaluarea acestora ținând cont de probabilitatea apariției și de consecințele manifestării lor, și stabilirea răspunsului la risc, în funcție de nivelul de expunere, cu aplicarea unor strategii de control intern adecvate;
- actualizarea fișelor de post ale personalului din cadrul unora dintre structurile auditate;
- elaborarea/revizuirea/completarea unor reglementări interne (elaborarea unei proceduri operaționale privind procesul de prezență a personalului, reglementare internă privind modalitatea de prelucrare personal cu atribuții de vânzare de la nivelul PLJ-urilor a informațiilor referitoare la organizarea și desfășurarea jocurilor într-un mod unitar de formalizare a acestei activități, unei reglementări interne privind activitățile desfășurate în cadrul redacției; actualizarea procedurilor operaționale, Planului de integritate al CNLR SA;
- implementarea aplicației informatice de evidență a pontajului la nivelul tuturor structurilor funcționale din cadrul Aparatului Central cât și la nivelul structurilor teritoriale;
- responsabilități privind monitorizarea de către DPO a implementării Regulamentului 679/2016;
- responsabilități privind monitorizarea de către Comisia de Monitorizare a Sistemului de Control Intern Managerial în ceea ce privește aplicarea OSGG nr.600/2018;
- Comisia de Monitorizare să analizeze acțiunile realizate în vederea elaborării Programului de dezvoltare a sistemului de control intern managerial la nivelul CNLR SA;
- elaborarea Codului de conduită etică profesională;
- acțiuni periodice de formare profesională cu privire la normele de conduită urmate de testarea cunoștințelor salariaților cu privire la prevederile Codului de conduită;
- reglementarea activității de preluare de atribuții pentru post vacant, distinct de delegarea de competență;
- stabilirea responsabilității secretarului CA de a informa periodic conducerea companiei și Consiliul de Administrație în legătură cu stadiul îndeplinirii sarcinilor dispuse prin deciziile CA;
- realizarea unor acțiuni în vederea asigurării formării profesionale continue a salariaților prin participarea la programe de instruire cu formatori autorizați.

4.4.2 Inventarierea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii

În conformitate cu Decizia nr. 849/13.12.2019, emisă de Directorul General al Companiei Naționale "Loteria Română"-S.A., a fost efectuată inventarierea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii la data de 31.12.2019, având drept scop stabilirea situației reale a activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale companiei la încheierea exercițiului financiar 2019.

Acțiunea de inventariere s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 2861/2009 pentru aprobarea "Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii" și prevederile Procedurii operaționale cod P.O.-02/CF ediția a V-a, revizia 1, *Inventarierea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, la Compania Națională "Loteria Română" S.A.*

În vederea desfășurării în bune condiții a acțiunii de inventariere s-au constituit, prin decizie a Directorului General al CNLR-S.A.: comisia centrală la nivel de companie și comisia centrală la nivelul Aparatului Central, iar prin decizii ale managerilor de zonă ai fiecărui Punct de Lucru Județean s-au constituit comisii centrale la nivelul fiecărei structuri teritoriale.

Pentru ca acțiunea de inventariere faptică să se desfășoare în bune condiții, comisiile au fost instruite în conformitate cu legislația în vigoare și cu prevederile specifice companiei, cuprinse în procedura *Inventarierea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, la Compania Națională "Loteria Română" S.A.* cod P.O.-02/CF ediția a V-a, revizia 0.

Rezultate acțiunii de inventariere au făcut obiectul aprobării membrilor Consiliului de Administrație în ședința din data de 23.06.2020 și sunt reflectate în balanța de verificare centralizată la data de 31.12.2019 care au stat la baza întocmirii Situațiilor Financiare ale exercițiului financiar 2019. La acțiunea de inventariere a participat și auditorul financiar statutar SC SOCECC SRL.

5. PREVEDERI FINALE

Prezentul raport de activitate pentru anul 2019 a fost întocmit de membrii Consiliului de Administrație ai Companiei Naționale „Loteria Română”-S.A. în conformitate cu prevederile art.56 din O.U.G. nr. 109/2011, privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice cu modificările și completările ulterioare și îl supunem analizei și aprobării membrilor Adunării Generale a Acționarilor **în temeiul prevederilor art. 15 alin (2) lit. n) și art. 9 alin (2) lit. n) din Statutul companiei și O.U.G. nr. 109/2011 art.56.**

Beneficiar: Compania Națională „Loteria Română”- S.A.

Elaborat de Consiliul de Administrație

Stamule Tănase

Țîră Ioana-Maria

Glăvan Bogdan-Nicolae

Bârlă Fănică

Denumire operator economic
CUI operator economic

Denumire autoritate publică tutelară
Forma de organizare

Compania Nationala Loteria Romana SA

12397185

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

Societati/companii nationale cu capital social integral de stat

Denumire indicator	Unitate de măsură	Anul curent (N-1) 2018	Anul curent (N) 2019	Diferențe	Explicații diferențe
Capital propriu (BL F10 Rd 112)	mil lei	425.845	367.876	-57.969	Scaderea capitalurilor proprii cu suma 57.969 mil lei este generata de urmatorii factori: 1) distribuirea de dividende conf.OG nr.64/2001 in suma de 91.428,52 mil lei; 2)distribuirea de dividende conf.OUG nr.114/2018 in suma de 77.880,65 mil lei si 3) Inregistrarii in categoria capitaluri proprii a profitului aferent exercitiului financiar 2019 in suma de 111.339,98 mil lei.
Total active (BL F10 Rd 25+44+45)	mil lei	603.622	570.261	-33.361	Scaderea se datoreaza in principal diminuarii valorii nete a tuturor imobilizarilor pe masura inregistrarii amortizarii anuale care a fost in anul 2019 29.553 mil lei cat si diminuarii activelor circulante ca urmare a reducerii disponibilitatilor banesti aflate in plasamente dupa acordarea dividendelor conform OUG 114/2018, OG 64/2001.
Active imobilizate (BL F10 Rd 26)	mil lei	263.981	237.213	-26.768	Scaderea se datoreaza in principal diminuarii valorii nete a tuturor imobilizarilor pe masura inregistrarii amortizarii anuale in suma de 29.553 mil lei, investitii efectuate in valoare de 2.815,08 mil lei.
Active circulante (curente) (BL F10 Rd 44)	mil lei	338.728	332.427	-6.301	Scaderea activelor circulante se datoreaza in principal diminuarii disponibilitatilor banesti cu suma de 6.490 mil lei (aflate in conturile curente si sub forma altor investii pe termen scurt)
Datorii totale (a+b)	mil lei	101.097	122.248	21.151	Crestere datorata efectului conjunct a celor prezentate la punctele a) si b).
a) datorii cu scadența până la 1 an (curente) (BL F10 Rd 57)	mil lei	94.050	116.142	22.092	Cresterea datorilor cu scadenta pana intr-un an se datoreaza in principal cresterea sumelor reprezentand contravaloarea castigurilor de acordat la jocurile loteristice, in termenul stipulat in regulamentele de jocuri aprobate cu 27.921 mil lei; reducerea in principal a altor taxe si impozite asimilate cu 2.998 mil lei(ex. impozit pe castigurile acordate); reducerea impozitului pe profit cu 3.432 mil lei; cresterea datorilor legate de personal cu 1.352 mil lei.
b) datorii cu scadența peste 1 an (BL F10 Rd 69)	mil lei	7.047	6.106	-941	Reducerea datorilor cu scadenta peste un an se datoreaza reducerii impozitului pe profit amanat constituit conform retratarii efectuate ajustate in cursul anului 2019 cu veniturile din impozit amanat;
Stocuri (BL F10 Rd 32)	mil lei	2.474	2.490	16	Crestere nesemnificativa rezultata din activitatea curenta.
Capital imprumutat (credite peste 1 an) (BL F30)	mil lei			0	Scaderea cu suma de 144.350 mil lei a rezervelor din surse proprii de finantare (rezerve rezultate din repartizarea profitului din anii precedenti si anul 2018) cat si a rezervelor obtinute din ajustarea la inflatie a rezervelor, prin utilizarea acestora pentru : a) acoperirea pierderilor inregistrate din rezultatul reportat provenit din trecerea la IFRS, exceptie -ajustare imobilizari neutilizate (23.081 mil lei) respectiv alte operatiuni (44.799 mil lei) si acoperirea pierderii din rezultatul reportat rep. IAS 29 rezerve cu suma de 2.094 mil lei, c)repartizarea de dividende obtinute din surse proprii de finantare 35% conf OUG 114/2018 (77.881 mil lei); cresterea cu suma de 3.505 mil lei din repartizarea profitului obtinut in anul 2018 pentru surse proprii de finantare).
Rezerve (BL F10 Rd 97)	mil lei	239.767	95.417	-144.350	
Imobilizari necorporale (BL F10 Rd 6)	mil lei	6.555	3.761	-2.794	Imobilizarile necorporale (licente, programe informatice) au inregistrat o diminuare a valorii nete datorata in principal inregistrarii amortizarii.
* Subvenții și transferuri Total (c+d)	mil lei			0	
c) subvenții / transferuri de investitii - sume primite de la buget cu aceasta destinatie, in cursul anului	mil lei			0	
d) subvenții / transferuri de exploatare - sume primite de la buget cu aceasta destinatie, in cursul anului	mil lei			0	

Denumire indicator		Unitate de măsură	Anul curent (N-1) 2018	Anul curent (N) 2019	Diferențe	Explicații diferențe
Venituri totale (BL F20 rd 75), din care:		mil lei	1.076.693	1.122.579	45.886	Diferența pozitivă datorată efectului conjugat al creșterii încasărilor din activitatea de bază cu 80.100 mil lei. În anul 2018 au fost înregistrate venituri din producția de imobilizări necorporale de 1.092 mil lei iar în anul 2019 nu s-au înregistrat venituri din această categorie. Asistăm la diminuarea categoriei de alte venituri din exploatare cu 34.100 mil lei, scadere datorată și lipsei de comparabilitate cu anul 2018 (în anul 2018 s-au înregistrat venituri conjuncturale de 32.532,06 mil lei rezultate în urma reluării la venituri a unor datorii comerciale ajunse la termenul de prescripție sau pentru care, în conformitate cu prevederile contractuale, partenerii contractuali nu mai pot solicita plata datoriei comerciale după expirarea contractelor), creșterea veniturilor financiare cu 865 mil lei.
Cheltuieli totale (BL F20 rd 76)		mil lei	957.831	989.716	31.885	Creșterea cheltuielilor totale se datorează în principal creșterii cheltuielilor cu castigurile care dețin în anul 2019 o pondere de 68,50% din cheltuielile de exploatare precum și a cheltuielilor cu personalul (inclusiv cheltuielile cu mandatarii) care în anul 2019 au deținut o pondere de 19,11%. O scădere a cheltuielilor se înregistrează la categoria cheltuieli privind ajustările, depreciările pentru pierdere de valoare și provizioane, indicele de realizare a cheltuielilor totale de 103,33% este inferior indicelui de creștere al veniturilor totale de 104,26%, prin urmare corelația este respectată.
Profit brut (BL F20 rd 77)		mil lei	118.862	132.863	14.001	Creștere rezultată ca efect conjugat al creșterii veniturilor din activități lotoeristice cu efect în creșterea veniturilor totale de 104,26% și creșterea cheltuielilor totale de 103,33%, într-un ritm inferior nivelului de creștere a veniturilor .
Pierdere brută (BL F20 rd 78)		mil lei			0	
Profit net (20 Rd 84)		mil lei	94.934	111.211	16.277	Creșterea rezultată ca efect conjugat al creșterii veniturilor totale și reducerea valorii impozitului pe profit.
Pierdere netă (BL F20 Rd 85)		mil lei			0	
Impozit pe profit (curent) (BL F20 Rd 79)		mil lei	28.622	22.437	-6.185	Reducerea cheltuielilor cu impozitul pe profit se datorează reducerii masei impozabile.
Alte impozite (BL F20 Rd 82)		mil lei	27	27	0	Reprezintă impozit specific aplicat în conformitate cu legislația în vigoare.
Cheltuieli privind dobânzile (BL F20 Rd 68)		mil lei			0	
Cifra de afaceri netă (BL F20 Rd 1)		mil lei	1.018.925	1.099.025	80.100	Creșterea cifrei de afaceri în 2019 cu 7,86% față de 2018 este rezultatul creșterii veniturilor din activitatea de bază (jocuri loto).
Profit din exploatare (BL F20 Rd 49)		mil lei	112.894	126.040	13.146	Creșterea profitului din exploatare se datorează creșterii veniturilor cu 4,20%, într-un ritm superior creșterii cheltuielilor din exploatare cu 3,33%
Plăți restante total (e+f)		mil lei			0	
e) plăți restante - bugetul general consolidat (BL F30 rd (9+17+19))		mil lei			0	
f) plăți restante - alți creditori (BL F30 rd (5+15+16)		mil lei			0	
Număr mediu lunar de personal (BL F30 rd 20)		nr. pers	2.485	2.535	50	efect al politicii de personal privind redimensionarea numărului de personal prin creșterea numărului de salariați implicați în actul de vânzare având ca efect creșterea veniturilor obținute din vânzarea produselor lotoeristice
Număr total de personal la sfârșitul perioadei (BL F30 rd 21)		nr. pers	2.619	2.661	42	efect al politicii de personal privind redimensionarea numărului de personal prin creșterea numărului de salariați implicați în actul de vânzare având ca efect creșterea veniturilor obținute din vânzarea produselor lotoeristice
Dividende/varsaminte de repartizat acționarilor (BL F30 Rd 168) din care:		mil lei	91.428	59.493	-31.935	Reprezintă dividende de repartizat aferente exercitiului de raportare conform OG nr.64/2001
- catre institutii publice centrale (BL F30 Rd 169)		mil lei	91.428	59.493	-31.935	
- catre institutii publice locale (BL F30 Rd 170)		mil lei			0	
- catre alți acționari la care statul/ unitățile administrativ teritoriale /institutiile publice dețin direct/indirect acțiuni sau participatii indirecte de ponderea acestora (BL F30 Rd 171)		mil lei			0	
Dividende/varsaminte virate acționarilor (BL F30 Rd 172), din care:		mil lei	64.138	91.428	27.290	Reprezintă varsaminte de dividende repartizate din profitul net al anului 2018 .
- dividende/varsaminte din profitul exercitiului financiar al anului precedent, (BL F30 Rd 173), din care virate :		mil lei	64.138	91.428	27.290	Reprezintă varsaminte de dividende repartizate din profitul net al anului 2018.

Anexa 2a Situatia subventiilor de exploatare, pe domenii de activitate si scopul acestora

Nr crt	Operatorul economic beneficiar de subventie de exploatare	Scopul subventiei	Baza legala
0	1	2	3
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Nu este cazul

Anexa 2b Situatia subventiilor de investitii, pe domenii de activitate si scopul acestora

Nr crt	Operatorul economic beneficiar de subventie de investitii	Scopul subventiei*	Baza legala
0	1	2	3
1			
2			
3			
4			
5			
6			

Nu este cazul

Scopul subventiei*

achizitia/realizarea de bunuri din domeniul public al statului,
achizitia/realizarea de bunuri din domeniul privat al statului,
alte destinatii, cu specificarea acestora (rambursari de credite, majorare de capital....).